

Didaktika výchovy ke zdraví – příprava učiva pro 8. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Obor: Výchova ke zdraví

Téma: Rodina

Učivo:

- Faktory ovlivňující stabilitu rodiny
- Hledání ideálu aneb Jak najít toho pravého, tu pravou?
- Sňatek ano, či ne?
- Neshody v manželství

Počet hodin celkově: 3 hodiny (1. Hodina-Faktory ovlivňující stabilitu rodiny, Neshody v manželství, 2. Hodina-Hledání ideálu, 3. Hodina-Sňatek ano, či ne?)

Výchovně vzdělávací cíle: Žák uvádí faktory ovlivňující stabilitu rodiny. Žák objasní možné příčiny vzniku konfliktů a navrhne správné řešení těchto konfliktů. Žák diskutuje o důležitých vlastnostech, které by jeho partner měl či neměl mít. Žák vytvoří inzerát, ve kterém hledá budoucího partnera. Žák zná důležité vlastnosti, které vytváří dobrý partnerský vztah. Žák vyhodnotí obsah článků týkající se svatby. Žák diskutuje o tématu „Sňatek-ano či ne“. Žák popíše průběh svatebního obřadu.

Kompetence

- *k učení* – žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v učení i praktickém životě, uvádí věci do souvislostí, samostatně pozoruje, kriticky posuzuje, poznává smysl a cíl učení
- *pracovní* – žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- *komunikativní* – žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními
- *sociální a personální* – žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskuzi v malé skupině i debatě celé třídy, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- *občanské* – žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace ostatních, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích
- *k řešení problémů* – žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení, vyhledá informace vhodné k řešení problému, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, výsledky svých činů zhodnotí

Mezipředmětové vztahy: Dramatická výchova, výtvarná výchova, český jazyk.

Průřezová témata: Osobní a sociální výchova, Multikulturní výchova

---

Učivo: Faktory ovlivňující stabilitu rodiny, Neshody v manželství

Počet hodin: 1 vyučovací hodina

Forma: hromadná.

Metoda: pracovní list, dramatizace.

Úvod: Rodina představuje pro každého z nás místo bezpečí, zázemí, lásky. Je důležité, aby každý člověk měl kolem sebe lidi, kteří ho mají rádi a kteří ho podrží v těžké situaci. V rodině se dítě učí přirozeným vztahům, stává se svědkem radostných situací i neshod a konfliktů.

Cíl: Seznámení se s faktory ovlivňující stabilitu rodiny. Seznámení s možnými příčinami vzniku neshod v manželství.

Motivace: Poznat, že rodina je v našem životě opravdu důležitá.

Expozice: Žáci obdrží pracovní list, který vyplňují samostatně, mohou pracovat i s učebnicí. Společně si vše zkontrolujeme a prodiskutujeme. Následuje losování lístečků, kde jsou různé situace, které mohou vést ke konfliktům. Žáci jej dramaticky ztvární a navrhnou nejlepší řešení konfliktů.

Závěr: Je důležité, aby si žáci uvědomili, že láska a kompromis hrají ve vztahu velmi důležitou roli.

Příloha k učivu Neshody v manželství

HÁDKA KVŮLI
NEDOSTAKU PENĚŽ

NADRŽOVÁNÍ JEDNOMU
ZE SOUROZENCŮ

ZANEDBÁVÁNÍ
POVINNOSTÍ V RODINĚ

HÁDKA
MEZI SOUROZENCI

ŘEŠENÍ KÁZEŇSKÉHO
PŘESTUPKU VE ŠKOLE

OPILOST JEDNOHO Z
MANŽELŮ

Příloha k učivu Faktory ovlivňující stabilitu rodiny

PRACOVNÍ LIST-FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ STABILITU RODINY

„Lidé si přejí prožít velkou lásku. Hledají ji v průběhu celého svého života, láska vytváří potěšení, může přinášet i bolest. V krajnosti pro ni lidé zabíjejí sebe i druhé. Žádné jiné téma se tak často nezpracovává v uměleckých dílech. Dítě bez lásky churaví, chřadne, dospělý citově strádá. Láska je nemocná, ale je i velmi nestálá. Z lásky dva lidé vstupují do manželství, z lásky se jim narodí děti a ty s láskou společně vychovávají.“
(Hauch, 1998)

1. Vyhledej a napiš slovo láska (miluji tě) nejméně v 5 cizích jazycích:

---

2. Na druhou stranu papíru se pokus nakreslit symbol pro LÁSKU a doplň ho o představy související s rodinou.

3. Pokus se na základě svého úsudku charakterizovat jednotlivé etapy vývoje rodiny podle názvu
(můžeš využít i text v učebnici na straně č. 77):

1. předrodičovská:

---

2. rodičovská:

---

3. porodičovská:

---

4. Člověka ovlivňuje během života nejen prostředí rodiny a vrstevníků, ale i celá řada podmínek. Proto prostředí, ve kterém se nacházíme můžeme rozdělit na
(doplň ti pomůže text v učebnici na straně č.77)

Makroprostředí =

Mezoprostředí =

Mikroprostředí =

Učivo: Hledání ideálu aneb Jak najít toho prvního, tu pravou?

Počet hodin: 1 hodina

Forma: hromadná.

Metoda: samostatná práce-tvorba inzerátu.

Úvod: Téměř každý bude chtít v životě založit rodinu. Proto je důležité, aby si našel vhodného partnera, se kterým tuto rodinu založí a se kterým bude prožívat každodenní radostné i ty méně radostné dny. Je tedy nezbytné, aby každý měl představu o svém budoucím partnerovi. Jak by měl vypadat, jaké by měl či neměl mít vlastnosti.

Cíl: Cílem této hodiny je vytvoření si představ o svém budoucím partnerovi.

Motivace: Žáci se zamyslí nad tím, jakých pět vlastností by měl jejich budoucí partner mít a jakých pět vlastností měl neměl určitě mít.

Expozice: Se všemi žáky společně vybereme nejdůležitější pozitivní a negativní vlastnosti a společně prodiskutujeme proč by zrovna tyto vlastnosti by měl budoucí partner mít či nemít.

Fixace: Každý žák si napíše inzerát, ve kterém bude hledat budoucí partnerku.

Nezapomeneme žákům zdůraznit co důležitého by mělo v inzerátu být. Inzerát by měl být pro tuto hodinu anonymní, mohou uvést věk, jejich vlastnosti a záliby, měli by zmínit jaké pohlaví hledají a jaké vlastnosti od svého protějšku očekávají. Po napsání lístečky vybereme a žáci si je opět rozlosují, poté hádají kdo je autorem inzerátu.

Závěr: Tato hodina sloužila žákům k ujasnění si důležitých vlastností, které by u svého budoucího partnera měli vyžadovat a které naopak ne.

Učivo: Sňatek ano, či ne...?

Počet hodin: 1 hodina

Forma: skupinová.

Metoda: práce s textem

Úvod: Sňatkem začíná oběma partnerům nová životní etapa. Proto je důležité vědět, zda jsme rozhodnutí sňatek uzavřít. Existují lidé co jsou přesvědčeni, že svatba je to nejdůležitější, naopak někteří lidé se této zodpovědnosti bojí a do manželství raději nevstupují.

Cíl: Cílem této hodiny je seznámit žáky s různými průběhy svatebních obřadů jak v ČR tak ve světě.

Motivace: Zeptáme se žáků zda byli někdy na svatbě. Pokud ano, ptáme jaký měl průběh, kdo byl přítomen, co bylo důležité a potřebné k uzavření sňatku. Dále pak se ptáme, zda se žáci chtějí ženit či vdávat. A zda znají nějaký průběh svatebního obřadu v zahraničí.

Expozice: Žáci ve skupinách vytváří informativní plakát o svatebních obřadech v zahraničí. Každá skupina má jiný svatební obřad. Je důležité, aby plakát obsahoval nejdůležitější informace týkající se jednotlivých svatebních obřadů. Každý zástupce ze skupina pak svůj informativní plakát představí všem ostatním.

Závěr: Po této hodině mají žáci přehled o průbězích svatebních obřadů například v Africe, Indii, průběh židovského obřadu, pravoslavného obřadu, katolického obřadu či o svatebních tradicích.

Příloha k učivu: Sňatek ano, či ne?

CÍRKEVNÍ OBŘAD-KATOLÍCI

V katolictví není takové množství tradic. Obřad je oproti pravoslavným strohý a rychlý, katolictví je však silně dogmatické a k tomu není potřeba zlato a pompa. oddávající vyzve snoubence k vyslovení slibů a výměně prstenů. Jako svědci jsou zde svatební hosté a Bůh. Katolictví se vyznačuje přísností doktrín pro kněží i pro věřící. Katolíci se po uzavření sňatku nesmí rozvádět, kněží se nesmí ženit a musí dodržovat celibát. Rozvod není možný z duchovního hlediska. Úředně se manželé mohou rozvést, majetek může být rozdělen, ale podle církve jsou i úředně rozvedení lidé navždy svoji. Toto opatření je zde kvůli dětem, které mají podle církve vyrůstat ve stabilním prostředí.

ŽIDOVSKÝ OBŘAD

Židovské náboženství je nejstarší ze všech, a je zde tudíž nejvíce tradic a pozůstatků z dřívějších dob, obřad je proto nejpestřejší. Probíhá pod baldachýnem znázorňující záštitu Boha. Baldachýn je možno postavit v synagoze, ale i venku, což je rozdíl oproti jak pravoslavným, tak katolíkům. Nejdříve se dostavuje ženich s rodiči, družbou a svatebními

hosty, následně se dostaví nevěsta s rodiči a družičkami. Nevěsta sedmkrát obejde ženich a začne první část obřadu-zasnoubení. Rabín dá snoubencům vypít pohár vína a ženich navlékne nevěstě prsten a pronese slib. Následně se předčítá ketuba, pravoslavná aramejská listina práv a závazků manželů, která taktéž stanovuje hmotné zajištění ženy po rozvodu či ovdovění a příslib manžela, že ji bude vždy ctít. Následuje druhá část obřadu-uzavření manželství. Snoubenci vypijí druhý pohár vína a rabín zpívá sedm požehnání. Ženich rozbíjí sklenici, aby i v nejradostnější chvíli židé nezapomněli na zničení Jeruzalémského chrámu. Následně jsou snoubenci necháni chvíli o samotě a poté začíná hostina. Vdaná žena se v judaismu těší větší úctě než ženatý muž.

PRAVOSLAVNÝ OBŘAD

Pravoslavní jsou proti katolíkům velice tolerantní. Kněží se mohou ženit, nemusí dodržovat celibát, pokud nepostoupí na vyšší kněžskou hodnost. Pravoslaví je odvozeno přímo od nauky Cyrila a Metoděje, liturgie se tudíž provádí ve staroslověnštině a je v ní mnoho východních prvků, ať už v ikonách, povinných vousech kněží nebo právě v jazyce. Obřad provází mnoho symbolických a folklórních záležitostí, které pocházejí z východu, konkrétně z Balkánu. Tradiční obřad začíná příchodem snoubenců a svědků před oddávajícím. Svědci dostanou do rukou koruny, které během celého obřadu drží nad hlavami snoubenců. S podobnou součástí obřadu se setkáváme u židů, kde obřad probíhá pod baldachýnem, který představuje záštitu Boha. U pravoslavných se jedná o podobné spojení Boha a svazku. Kněz symbolicky svazuje ruce snoubenců epikantem, pruhem látky, který je součástí jeho obřadního roucha. Na stole před nimi se naplní číše vína, kněz třikrát snoubence provede okolo tohoto stolu a dá jim vypít víno. Tím je obřad v podstatě ukončen.

SVATBA V INDII

Indická kultura se od evropské v mnohém liší a to platí i o jedné z největších životních událostí - svatbě. Pro Čecha budou možná některé zvyky neuvěřitelné. Posuďte sami.

Svatbu organizují rodiče, to znamená, že též vybírají pro svá dítka nastávající partnery, obvykle za pomoci inzerátu v novinách. Rozhodující je společenská třída a postavení, vzdělání, plat a v neposlední řadě i astrologické znamení. Jednou z nejdůležitějších položek je věno. Vzdělaná dívka, která si chce vzít za manžela muže s vysokoškolským vzděláním získaném na některé zahraniční univerzitě nebo lékaře, musí přinést do manželství minimálně 20000 amerických dolarů. Zcela samozřejmou věcí je panenství nevěsty.

Přestože mladí lidé ze středních a vyšších společenských tříd většinou nevstupují do manželského svazku před dvacátkou (obvykle až kolem pětadvaceti let) a oficiální věková hranice k uzavření manželství je 18 let, 8% dívek se vdává ve věku 10 - 14 let (!) a téměř 50% ve věku 15 - 19 let. Ženy po svatbě jsou obvykle v domácnosti, starají se o děti a o svého manžela, na kterém jsou zcela závislé. Není divu, že vdovy často neunesou svůj úděl po smrti manžela a končí svůj život sebevraždou, většinou upálením.

Svatební slavnost je událost, na které se nešetří, a tak většinou padnou všechny našetřené peníze. S tím se ale počítá, a tak vlastně rodiče celý život šetří na svatbu svých dětí. Přesto si často ještě musí půjčit od příbuzných a známých. Svatba začne večer, a to tím, že se ženich vypraví pro nevěstu na krásně vyparáděném koni, ti bohatší pak na slonovi. Za ním jdou příbuzní a svatební hosté, kterých se sejde obrovské množství. V průvodu nesmí chybět dechová kapela a zpěvák. U nevěsty se průvod spojí s dalšími příbuznými a společně se vydá na vlastní svatební místo. To bývá pod širým nebem, pouze pod plátěnými přístřešky, osvětlené tisíci barevných žárovek, které jsou rozvěšené po stromech a ozdobené různobarevnými květy. Nyní všichni hosté

novomanželům blahopřejí a po této zdlouhavé proceduře všichni zasednou k slavnostní večeři. Alkohol se nepodává, většinou se pije jen čistá voda. Slavnost obvykle trvá celou noc a často pokračuje i v dalších dnech.

Nevylíčil jsem zde všechny ceremonie a obyčeje, což ostatně ani nebylo cílem tohoto článku. Je jich mnoho a českým čtenářům by často mnoho neřekly. Bohužel musím konstatovat, že stavba celkově působí nudným dojmem. Ale pojďme se ještě na závěr podívat, jak k nevěstě přišel můj indický přítel.

Jmenuje se Lavi a pochází z poměrně dobře zaopatřené rodiny, otec je lékař. Lavi vystudoval vysokou školu a s titulem inženýr se mu po několika letech praxe v Indii podařilo získat zaměstnání v Saudské Arábii. V té době jeho rodiče došli k názoru, že syn je již zralý na ženění a též nějaké finance má, a tak mu našli, samozřejmě s pomocí inzerátu v novinách, nevěstu. To bylo koncem roku 1992, kdy Lavi již v Arábii pobýval druhým rokem. Radostnou zprávu se dozvěděl od rodičů dopisem. Po dvou a půlletém pobytu v zahraničí se Lavi vrátil do rodné Indie 25.11.1993. Na druhý den se poprvé setkal se svou nastávající (přiznejme, že s ní již několikrát telefonicky hovořil a měl její fotografii). Týden na to, 3.prosince, se konaly zasnuby. To už ale byly svatební přípravy v plném proudu, takže se svatba mohla konat, a také konala, 7.12.1993. Lavi, devětadvacetiletý jinoch, si bral za manželku o dva roky mladší Pooju (Púdžu). Musím dodat, že manželka je to k pohledání. Nejen že se umí otáčet v kuchyni, ale také vystudovala vysokou školu. Na svatbě se sešlo asi 2000 hostů, vesměs přibuzenstvo, a celkové náklady dosáhly 700000 rupií (tj. přibližně 700000 Kč). Nutno ovšem dodat, že to byly vlastně svatby dvě, neboť se ženil též Laviho bratr - dvojče. Samozřejmě i jemu nevěstu vybrali rodiče. Lavi a Pooja nyní čekají prvního potomka, bratr se již syna dočkal před třemi měsíci, tedy v říjnu 1994.

A ptáte se, jestli jsou manželé šťastní a jestli jim to spolu klapě? Bez jakýchkoliv pochyb odpovídám ano. Je to až neuvěřitelné, ale v Indii rozvod prakticky neznají. A to nám budiž příkladem.

SVATEBNÍ OBŘAD U DOMORODÝCH AFRICKÝCH KMENŮ

Ženich si musí nevěstu vykoupit.. Oddávajícím je náčelník. Muži se na svatebních přípravách nepodílejí.

U domorodých afrických kmenů se na svatebních přípravách podílejí hlavně ženy. Staví před svatbou z klacků a hlíny obydlí pro novomanžele, chystají svatební pohoštění a muži pouze odpočívají a posilňují se alkoholem. Krom alkoholu domácí výroby se na dobré náladě těchto mužů také podílí čad, který skoro všichni žvýkají ve velkém. Jde o druh zelené rostliny, která se v těchto oblastech hojně vyskytuje. Tato rostlina má lehce halucinogenní účinky a zahání údajně únavu a stres.

Nevěsta je před svatbou schována v některém z obydlí a matka a sestry jí pomáhají z oblékáním a líčením. Poté zpívají svatební písně, přes jedno rameno mají přehozenou pestrobarevnou látku, která jim zakrývá pouze jeden prs, jsou vyzdobeny korálky, na krku mají velké pestrobarevné kruhy a rituálně obcházejí novomanželské obydlí.

Poté všichni společně s nevěstou a ženichem usedají kolem ohně a tancují slavnostní svatební tance. A pokud má již ženich vykoupenou svou nastávající (většinou se jedná o několik kusů dobytka), je možno přistoupit k samotnému svatebnímu obřadu. Oddávajícím je náčelník, který pronese při jednoduchém svatebním obřadu několik vět.

A potom se již začíná ve velkém veselít a hodovat. Hlavním chodem svatební hostiny je maso z kozy, kterou podřízla nejstarší žena kmene. No a opět se popijí alkohol a žvýká zelený čad.

Svatební zvyky

Ačkoliv na tradice stále více zapomínáme, právě svatba stále zůstává jednou z příležitostí, kdy staré zvyky ožívají. Jejich původ často sahá až do předkřesťanských dob, význam mnohých už je dnes nejasný, jiné jsou vázány na konkrétní region.

Vdavek chtivá dívka může pomocí různých pověr a rituálů zjistit, **zda a jak brzy ji svatba čeká**. Většina z nich se váže k vánočnímu času. V adventu, přesněji 4. prosince, na svatou Barboru je třeba uříznout třešňovou větvičku a dát do vázy s vodou. Pokud větvička na

Štědrý den vykvete, věští do roka svatbu. Oč dříve se kvítky objeví, o to dříve na vdavky dojde. V noci po Štědrém večeru také dříve dívky chodily trást bezovým keřem a pak poslouchaly. Odkud se ozvalo první zaštěkání psa, z té strany měl přijít mládenec na námluvy.

Když už jsou námluvy hotové a je takříkajíc ruka v rukávě, začínají snoubenci se všemi přípravami. Kromě rozesílání svatebních oznámení bývá také zvykem pečení malých svatebních koláčků. Ty se rozdávají několik dní před samotnou svatbou příbuzným a blízkým přátelům jako pozvánky.

V dlouho očekávaný den nesmí správné nevěstě vedle dokonalého účesu, bílých šatů a impozantní kytice chybět navíc čtyři důležité věci pro štěstí. Něco půjčeného, něco zděděného, něco darovaného a něco modrého. Nejčastěji to bývají šperky po babičkách nebo půjčené od kamarádek, modrou barvu obstará podvazek s modrou mašličkou.

Na oblečení ženicha by si nevěsta měla pohlídat, jestli nemá k obleku motýlka, aby jí neuletěl.

Někde se tvrdí, že ženich by ve svatební den měl nevěstu spatřit až těsně před obřadem, jinde, například na Ostravsku si ženich musí naopak pro nevěstu přijít k rodičům, kde jsou mu nabídnuty tři dívky. Tu pravou si musí vykoupit.

Když novomanželé vycházejí z kostela nebo obřadní síně mohou je svatebčané zasypat rýží nebo konfety, někdy i květy. Tento zvyk pochází ještě z pohanských dob, má přilákat bohyni plodnosti, a tím také mnoho dětí.

Ještě před radnicí následuje obřad nasazování chomoutu nebo koule na nohu, které ženichovi navlíknou jeho kamarádi. Nevěsta pak dostane svazek klíčů, z nichž ani jeden nemusí k zámku koule patřit, nebo starý rezavý pilník, aby si svého milého osvobodila. Musí prokázat příslušnou dávku snahy, ale nakonec stačí, aby měla připravený úplatek v podobě láhve alkoholu, která žaláříky obměkčí.

Na Vysočině přitom podle tradice čeká novomanžele ještě další překážka, než se mohou pustit do slavnostní hostiny. Před restaurací svatebčané postaví slavobránu, smrčky nebo břizky ověšené barevnými fáborky a krepovým papírem, mezi stromečky je přivázaná mašle, přes kterou musí ženich svou vyvolenou přenést. Někdy je mezi nimi položen špalek dřeva, který musejí novomanželé společně přeříznout pilou, aby tak dokázali, že budou v manželství dobře spolupracovat.

Na další ze zvyků dojde, když novomanželé vstoupí do restaurace. Čeká je přípitek s s číšníkem nebo majitelem hospody. Když však vracejí skleničky na podnos, tak "nechtěně" upadne číšníkovi talíř, který má schovaný pod podnosem. Novomanželé pak musí zamést střepy, které symbolizují štěstí. Při zametání je ale velmi důležité, kdo se zmocní lopatky a kdo smetáčku. Říká se, že ten, který zametá, tím bude zametáno a v manželství bude mít hlavní slovo ten druhý.

Ani začátek hostiny není pro novomanžele snadný, číšník je sváže velkým bílým ubrusem a oni se musejí vzájemně nakrmit polévkou. Mají tak prokázat nejen spolupráci, ale především to, že si budou ze společného krajíce spravedlivě rozdělovat. Společnou rukou by pak novomanželé měli i nakrojit svatební dort.

Během hostiny a oslav pak může přijít na řadu množství různých rituálů a zvyků. Mezi nejrozšířenější patří únos nevěsty, kdy přátelé mladou paní ženichovi uloupí a on se musí vydat jí hledat. Většinou ji najde v blízkém baru nebo hospůdce, kde musí zaplatit útratu, aby svou milou získal zpět.

Někdy může někdo ze svatebčanů uloupit nevěstě střevíček a kdo si s ní pak chce zatančit musí zaplatit.

V průběhu večera může dojít i na různé veselé hry. Například ženichovi se zavážou oči, přivedou ho k sedící řadě lidí se zvednutými nohavicemi a on musí hmatem podle nohou poznat svou milou. Dobré je, když si mezi potenciální nevěsty sedne nějaký muž s nataženou punčochou, aby ženich zmátl. Hra se může otočit, když nevěsta hledá může, přisedne si nějaká fortelná žena.

V závěru večera se pak shromáždí všechny svobodné dívky, nevěsta se k nim otočí zády a přes rameno mezi ně hodí svou svatební kytici. Podle pověry tu, která ji chytí, čekají do roka oddavky.

Nakonec **po svatebním veselí** při vstupu do společného doma ženich přenést nevěstu přes práh. Obelstí tak podle staré pověry zlé duchy, kteří číhají za dveřmi.